

Handelskonjunkturen

Mars 2020

Detta nummer av Handelskonjunkturen följer samma upplägg som tidigare rapporter för att viktiga nyckeltal ska gå att följa över tid. Följdeckterna av coronavirusets framfart förändrar dock det mesta just nu och utvecklingen har gått oerhört snabbt utför från och med första veckan i mars. De utfall och i vissa fall bedömningar som görs om den kommande utvecklingen måste därför läsas med beaktande av denna fortsatt exceptionellt stora osäkerhet. Rapportens fördjupningsavsnitt ägnas åt de tänkbara effekterna av coronaviruset för handeln.

Sammanfattning

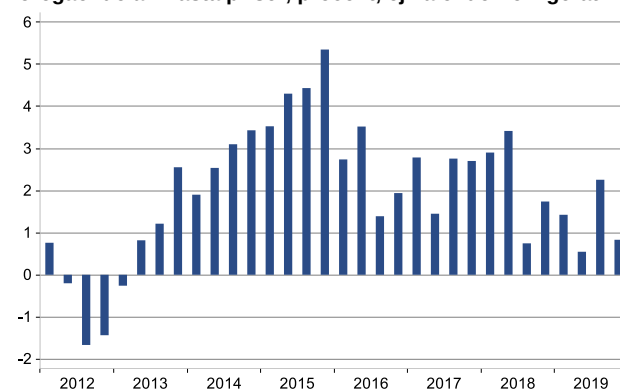
- Följdeckterna av coronavirusets framfart kommer att vara den allt överskuggande och gigantiska utmaningen för världsekonomin och det politiska systemet under åtminstone ett års tid framöver.
- Konjunkturen höll på att svalna redan innan följeffekterna av coronaviruset började slå igenom, och nu väntar en ekonomisk istid de närmaste kvartalen för stora delar av handeln.
- Utmaningarna är som allra störst inom *sällanköpsvaruhandeln*s fysiska butiksnät, och i de delar av *partihandeln* som exporterar och de som levererar till sällanköp och tillverkningsindustri.
- *Dagligvaruhandeln* klarar sig generellt sett bra så länge varutillförseln rullar på, men de butiker som i stort bygger på gränshandel upplever samma tvärnit som stora delar av sällanköpsvaruhandeln. Servicehandeln har också stora utmaningar på många håll när kundflödena uteblir.
- *E-handeln* får generellt sett ett uppsving inom dagligvaruhandeln och stora delar av sällanköpsvaruhandeln. Men inte heller här är bilden entydig. Inom sällanköp är det många e-handlare som noterar minskad försäljning just nu.
- *Varslen* om uppsägning steg inom handeln med 59 procent 2019, vilket motsvarar 6800 personer. Varslen kommer nu att tillta i än högre takt till följd av coronavirusets följeffekter.

Svag BNP-utveckling fjärde kvartalet

Fjärde kvartalet 2019 visade en BNP-tillväxt på 0,8 procent (fasta priser) jämfört med samma kvartal 2018. Jämfört med föregående kvartal var tillväxten endast 0,2 procent.

Konjunkturen var alltså tydligt i avtagande redan innan coronavirusets alla följeffekter på ekonomin började göra sig gällande.

Svensk BNP-utveckling per kvartal jämfört med samma kvartal föregående år. Fasta priser, procent, ej kalenderkorrigerat.

Källa: SCB.

Hushållens totala konsumtionsutgifter växte med 2,0 procent i fasta priser jämfört med fjärde kvartalet 2018. Bruttoinvesteringarna föll dock med 1,3 procent, vilket höll nere BNP-utvecklingen.

Importen föll med 1,7 procent och exporten steg med 0,2 procent.

Coronaviruset tvärnitar BNP-tillväxten och handeln 2020

Redan innan coronavirusets effekter på den ekonomiska utvecklingen började diskuteras var bilden bland större prognosmakare samstämmig om att BNP-tillväxten växlar ner ytterligare något i år jämfört med 2019. Bland de prognoser som lämnades under januari och februari i år spåddes tillväxten för 2020 ligga runt 1 procent. Hushållens totala konsumtion väntades i år växa med 1,7 procent i fasta priser, för att sedan stiga något under 2021. Dessa prognoser har dock snabbt blivit överspelade av det nya coronavirusets framfart.

Den 4 mars presenterade regeringen sin första bedömning av hur coronaviruset kan tänkas påverka den svenska ekonomin. Bedömningen var vid detta tillfälle att de samlade effekterna sänker BNP-utvecklingen med

0,3 procentenheter i år. Regeringens preliminärt reviderade BNP-prognos för 2020 hamnade därmed på 0,8 procent. Samtidigt angavs att ett mer långvarigt utbrott kan få större effekter. Vi kan vara säkra på att regeringen inte står kvar vid en lika positiv bedömning längre.

Andra bedömare signalerade redan i början av mars en mer pessimistisk utveckling. OECD var en av dessa. Om det inte kommer en mycket snar vändning av den negativa utvecklingen så kan man utgå från att vi kommer att se en negativ BNP-utveckling i år.

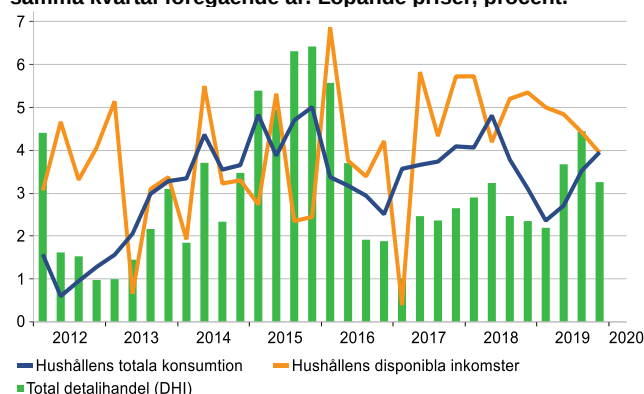
Coronavirusets möjliga ekonomiska effekter på handeln ägnas mer uppmärksamhet i fördjupningsavsnittet längre fram i denna rapport.

Detaljhandeln växte långsammare än annan konsumtion under fjärde kvartalet

I löpande priser steg hushållens totala konsumtion med 4,0 procent fjärde kvartalet 2019 jämfört med samma kvartal 2018. Detaljhandelskonsumtionen växte fjärde kvartalet 2019 med 3,3 procent, vilket alltså var svagare än hushållens konsumtion totalt sett. Se nästföljande diagram.

En stark sommarkonsumtion till följd av många semestrade i Sverige bidrog till att detaljhandeln utvecklades starkt under andra och tredje kvartalet. Det fjärde kvartalet var bra, men inte lika starkt.

Tillväxt i detaljhandelns omsättning (DHI), hushållens disponibla inkomster och konsumtionsutgifter. Förändring mot samma kvartal föregående år. Löpande priser, procent.

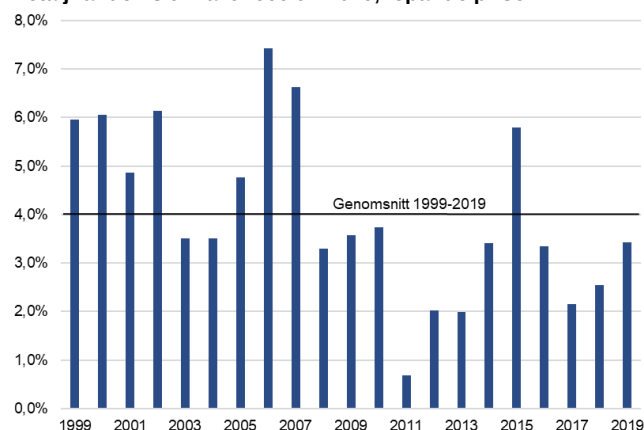
Källa: SCB.

Detaljhandeln 2019: +3,4 procent

Under helåret 2018 växte detaljhandeln med 2,5 procent i löpande priser (tillväxten har reviderats ned från tidigare angivna 2,7 procent). Under 2019 blev omsättningstillväxten 3,4 procent. I fasta priser var tillväxten 2,5 procent.

Årstillväxten på 3,4 procent var förhållandevis god sett till de senaste två årens måttliga tillväxt, men låg fortfarande under genomsnittet för den senaste 20-årsperioden som uppgår till 4,0 procent.

Detaljhandelns tillväxt 1999 till 2019, löpande priser.

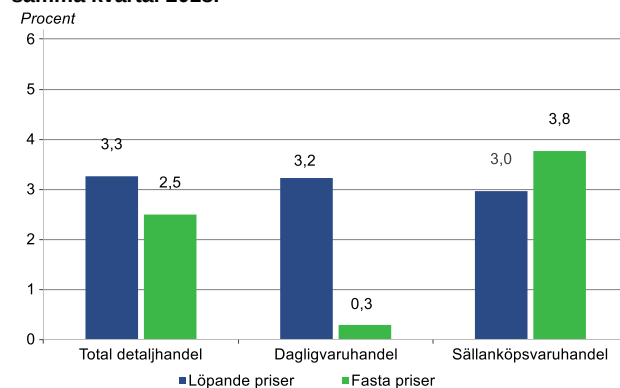
Källa: SCB, Detaljhandelsindex (DHI).

Bra fjärde kvartal

Det fjärde kvartalet 2019 var inte lika starkt som det andra och tredje, men utvecklades förhållandevis bra med en tillväxt på 3,3 procent i löpande priser jämfört med samma kvartal 2018.

I *sällanköpsvaruhandeln* växte försäljningen under fjärde kvartalet med 3,0 procent i omsättning och 3,8 procent i volym (fasta priser). Trots fortsatt svag svensk krona och dyr import sjönk alltså de genomsnittliga priserna med närmare 1 procent i sällanköpsvaruhandeln även under fjärde kvartalet. I *dagligvaruhandeln* växte omsättningen under fjärde kvartalet med 3,2 procent och volymen med 0,3 procent. I genomsnitt steg priserna alltså med cirka 3 procent. Se diagram.

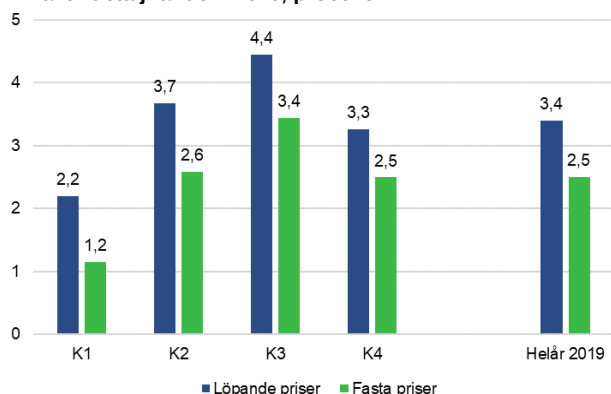
Detaljhandelns tillväxt fjärde kvartalet 2019 jämfört med samma kvartal 2018.

Källa: SCB, Detaljhandelsindex (DHI).

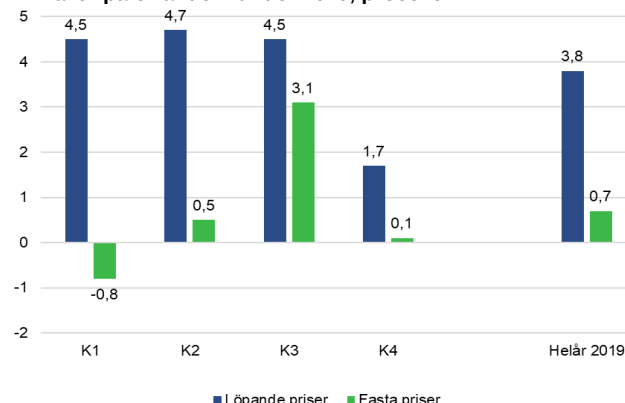
Sett över året var det framför allt andra och tredje kvartalen som utmärkte sig positivt. Den varma sommaren i kombination med en svag krona gjorde att många svenskar semestrade i Sverige samtidigt som turismen från utlandet också låg på en bra nivå. Julhandeln, både försäljningen i november och december, revanscherade sig också jämfört med den oerhört svaga utvecklingen 2018. Se nedanstående diagram.

Tillväxt i detaljhandeln 2019, procent.

Källa: SCB, Detaljhandelsindex (DHI).

Tillväxt i partihandeln under 2019, procent.

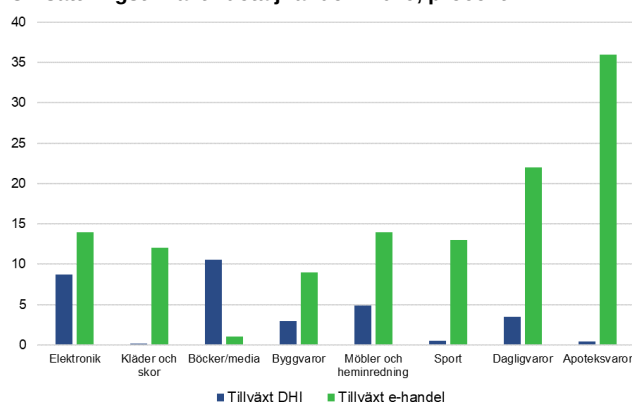
Källa: SCB.

E-handeln +13 procent 2019

E-handeln växte med 13 procent under 2019. Högst e-handelstillväxt fanns i apotekssektorn där e-handeln växte med 36 procent. Dagligvaruhandeln fortsatte att växa snabbt, under 2019 med 22 procent. Efter dagligvaruhandeln var det hemelektronik samt möbler och heminredning som uppvisade högst e-handelstillväxt under 2019.

I butikshandeln var det bok- och pappershandeln elektronik samt möbler/inredning som växte snabbast. Se diagram.

Omsättningstillväxt i detaljhandeln 2019, procent.

Källa: Detaljhandelsindex (SCB), E-barometern och Dagligvaruindex.

Partihandeln dök under fjärde kvartalet

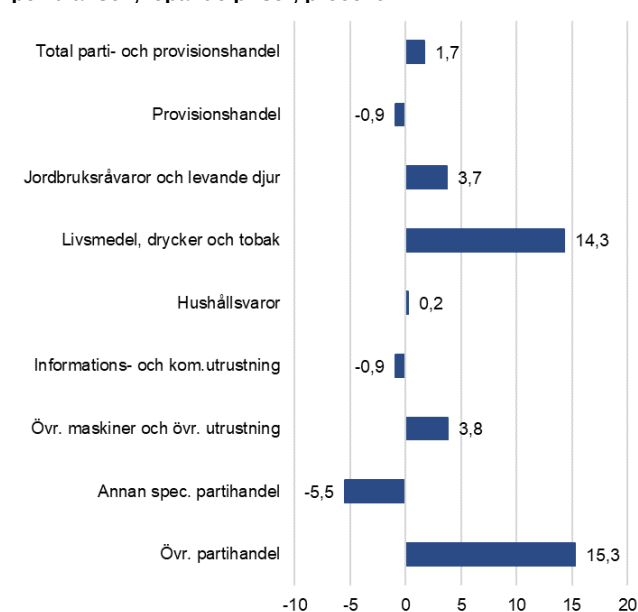
Partihandelns omsättningstillväxt halverades under 2019 jämfört med 2018. De första tre kvartalen 2019 var tillväxttakten förhållandevis god, men under det fjärde kvartalet dök omsättningen i partihandeln ned till 1,7 procent i löpande priser. I fasta priser var tillväxten endast 0,1 procent jämfört med samma kvartal 2019. Se diagram.

Den sålda *volymen* ökade under de tre första kvartalen 2019, men även den föll tillbaka kraftigt det fjärde kvartalet.

Utvecklingen inom partihandelns delbranscher under fjärde kvartalet 2019 redovisas i nedanstående diagram. Även under fjärde kvartalet utmärkte sig partihandeln med livsmedel, drycker och tobak som den snabbast växande delbranschen, vid sidan av övrig partihandel.

Delsektorer som tidigare uppvisat höga tillväxttal och haft en tydlig exportinriktning visar nu betydligt lägre tillväxt. Tydligast är det för informations- och kommunikationsutrustning som föll även under fjärde kvartalet.

Omsättningstillväxt inom partihandeln fjärde kvartalet 2019 per bransch, löpande priser, procent.

Källa: SCB.

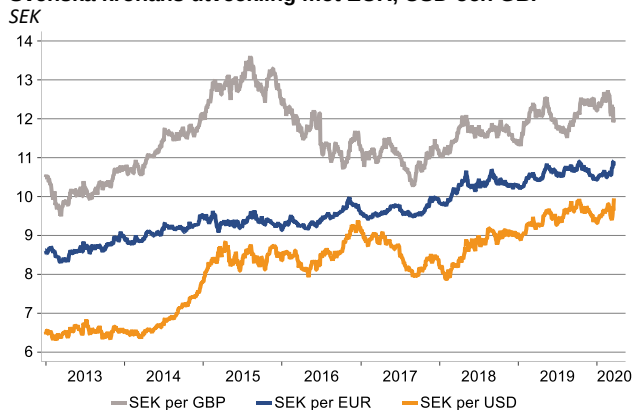
Kronan fortsatt svagare och corona-viruset ökar osäkerheten

Den svenska kronan har försvagats trendmässigt mot euron, dollarn och pundet sedan 2013. Coronakrisen har ytterligare försvagat kronan, liksom många andra valutor. Även det brittiska pundet har tagit stryk den senaste tiden, medan dollarn och euron blir dyrare, räknat i kronor.

Riksbankens strategi har som bekant varit att Sverige ska importera inflation via en svag krona. På grund av den starka internationella konkurrensen har dock sällanköpsvaruhandeln mycket svårt att överföra importprisökningar till konsumentledet. Detta blir inte lättare i kölvattnet av coronautbrottet som nu ytterligare försvagar kronan och köpkraften.

Konsekvensen av den svaga kronan blir i stället en ytterligare förstärkt utmaning med minskade marginaler och försämrad lönsamhet inom handeln.

Svenska kronans utveckling mot EUR, USD och GBP

Källa: Riksbanken. Dagskurser.

De flesta bedömares prognoser för kronans utveckling gentemot andra valutor har fram till före coronakrisen utgått från att Riksbanken framöver höjer reporäntan, vilket då (allt annat lika) kommer att stärka kronan något. Detta synsätt har nu snabbt kommit att omprövas.

I normala fall sammanfattar vi några aktuella prognoser för kronans utveckling mot euron, dollarn och pundet (från Konjunkturinstitutet, Swedbank och Handelsbanken). Deras senaste prognoser har dock på mycket kort tid blivit överspelade av coronavirusets följd effekter, varför det inte är meningsfullt att nu redovisa dem. I nästa nummer av Handelskonjunkturen går det förhoppningsvis att ge en aktuell bild av de olika aktörernas valutaprognoser.

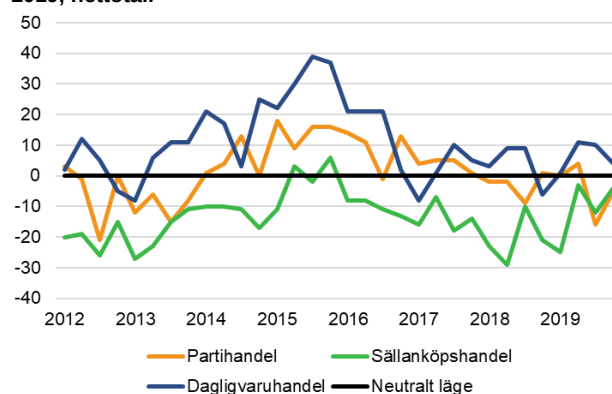
Lönsamhetsomdömen – svaga redan före coronakrisen

Konjunkturinstitutet följer näringslivets syn på utvecklingen i månadsvisa enkäter. Upplägget liknar Svensk Handels egen Handelsbarometer, men inriktningen är mot något större företag och frågorna är annorlunda utformade. Bland Konjunkturinstitutets barometerfrågor

ingår även företagets omdöme om den egna lönsamheten. Företagen får ange om lönsamheten ökar (är på väg upp) eller minskar. Från andelen företag som anger "ökar" dras andelen som anger "minskar", vilket bildar ett netttotal över delbranschernas sammantagna syn på lönsamhetsutvecklingen.

Under fjärde kvartalet ökade både parti- och sällanköpsvaruhandlarnas lönsamhetsomdömen något, men låg fortfarande under neutral nivå. Dagligvaruhandlarnas omdömen sjönk något, men låg fortsatt över neutralt läge. Sällanköpsvaruhandeln har i tre års tid uppvisat negativa netttotal när det gäller lönsamhetsomdöme.

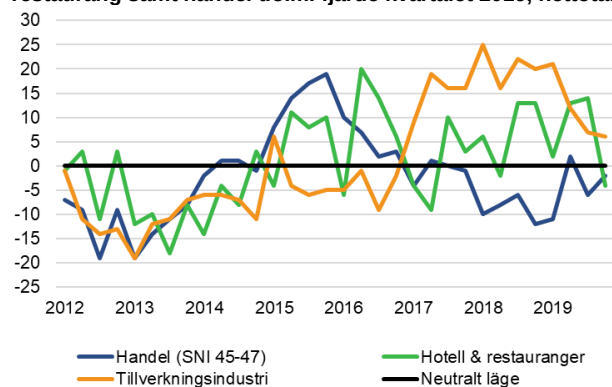
Lönsamhetsomdöme inom handeln t.o.m. fjärde kvartalet 2019, netttotal.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Vid en jämförelse med andra delar av näringslivet föll Hotell och restaurang tillbaka kraftigt under fjärde kvartalet. Tillverkningsindustrin visade fortsatt sjunkande lönsamhetsomdömen, men de låg alltså på den positiva sidan. Handeln låg fortsatt på negativa sidan.

Lönsamhetsomdöme inom tillverkningsindustri, hotell- och restaurang samt handel t.o.m. fjärde kvartalet 2019, netttotal.

Källa: Konjunkturinstitutet.

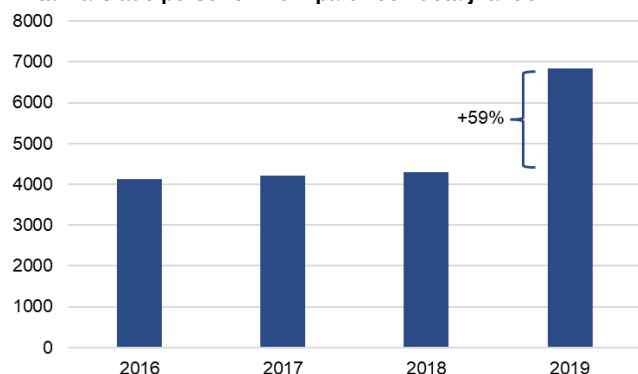
Varslen: +59 procent 2019, varselvåg väntas under våren 2020

Totalt blev drygt 6800 personer inom handeln varslade om uppsägning under 2019 enligt Arbetsförmedlingens statistik. Det motsvarar en ökning med 59 procent jämfört med 2018. Räknat i antal personer var ökningen

drygt 2500 personer. Ökningen i antalet varsel är markant jämfört med varselnivån de senaste tre åren. Antalet varsel 2019 var även högre än den senaste varsel-toppen 2012, som skedde i kölvattnet av euro-skuldkrisen. Hur många av de varslade som i slutändan faktiskt blir uppsagda är oklart, men det är erfarenhetsmässigt färre än antalet som blir varslade.

Till och med 15 mars 2020 har 1574 personer varslats inom handeln. Följdeckterna av coronaviruset syns dock inte ännu i dessa siffror. Svensk Handels egna mätningar indikerar att en omfattande varselvåg är på väg den närmaste tiden till följd av den tvärnit i försäljning som coronaviruset orsakar.

Antal varslade personer inom parti- och detaljhandeln.

Källa: Arbetsförmedlingen.

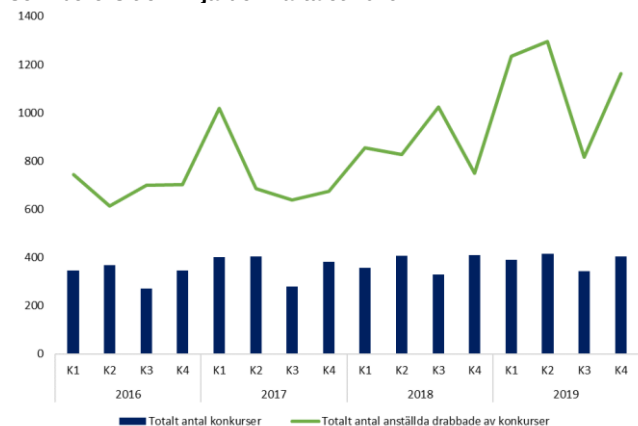
Fler konkurser fjärde kvartalet

Under 2018 gick 1500 företag inom handeln i konkurs, och totalt nästan 3500 anställda berördes.

Under 2019 gick 1552 företag som gick i konkurs, alltså bara något fler än 2018. Däremot var det betydligt fler personer som berördes av konkurser, totalt ca 1050 fler än under 2018. Det var alltså fler lite större företag som gick i konkurs under 2019, men fortsatt är det i huvudsak fråga om företag med få anställda som går i konkurs.

Totalt berördes 4500 anställda av konkurs under 2019.

Antal företagskonkurser inom handeln och antal anställda som berörs t.o.m. fjärde kvartalet 2019.

Källa: SCB. Avser SNI 45-47.

Till följd av den mycket snabba händelseutvecklingen i coronavirusets kölvatten syns ännu inte några effekter i konkursstatistiken, men lär göra det från och med marsstatistiken.

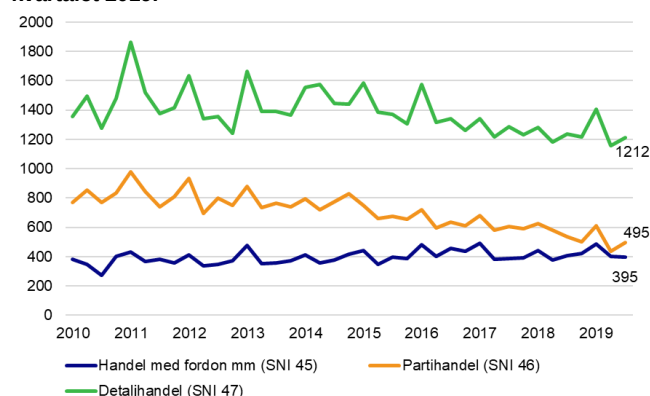
Viss ökning av nystartade företag tredje kvartalet

Antalet nyregistrerade företag i handeln sjönk 2018 för fjärde året i rad. De nystartade företagen är naturligen små och i genomsnitt sysselsätter de drygt en person.

Under första kvartalet 2019 fick nyföretagandet ett uppsving i alla delar av handeln. Under andra kvartalet föll dock nyföretagandet tillbaka. Under tredje kvartalet (senast tillgänglig statistik) ökade nyföretagandet något i parti- och detaljhandeln.

Till och med tredje kvartalet 2019 startades 6597 företag inom handeln, vilket dock är 0,9 procent färre än motsvarande period 2018.

Antal nystartade företag inom handeln till och med tredje kvartalet 2019.

Källa: Tillväxtanalys.

FÖRDJUPNING: Hur smittar Coronaviruset handeln?

De ekonomiska effekterna av det nya coronavirusets (SARS-CoV-2) globala framfart är fortsatt högst svårbedömda. Det beror inte minst på att de flesta länder befinner sig mitt i ett akut sökande efter lämpliga åtgärder för att minimera smittspridning och skadeverkningar på flera plan.

Trots erfarenheter från tidigare virusepidemier finns just nu inga tvärsäkra svar eller lösningar på flera av de frågor som aktualiseras. Osäkerheten i sig är en negativ faktor för ekonomisk aktivitet, och kommer därför i sig bidra negativt till den närmaste tidens ekonomiska utveckling.

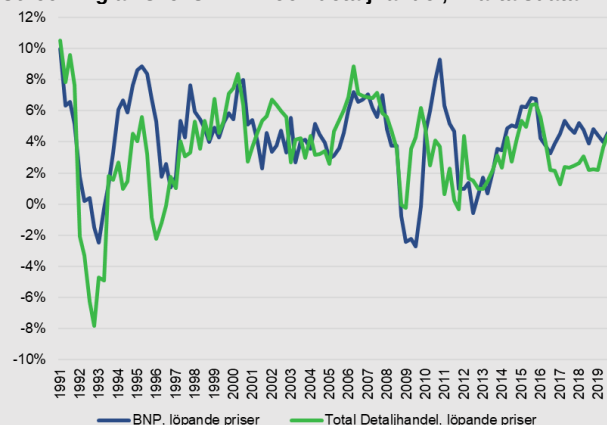

Handeln del av den globala ekonomin som just nu tvärnitar – tidigare kriser ger en hint om fallhöjden

Den svenska handeln är i hög utsträckning beroende av den allmänna ekonomiska utvecklingen. Historiskt är sambandet mellan utvecklingen av svensk BNP och svensk detaljhandel starkt, vilket framgår i följande diagram. Överlag utvecklas *detaljhandeln* på ett snarlikt sätt som BNP. Samvariationen är större inom sällanköpsvaruhandeln än inom dagligvaruhandeln, som av naturliga skäl är mindre konjunkturkänslig.

Som framgår av nedanstående diagram så föll den totala detaljhandelns omsättningsutveckling med 8 procent under 1990-talskrisen, medan BNP (i löpande priser) som mest föll med 2 procent under ett kvartal. Under finanskrisen 2008-2009 föll omsättningsutvecklingen i total detaljhandel ner till 0 procent, medan BNP i löpande priser föll mer än 2 procent under tre kvartal.

Utveckling av svensk BNP och detaljhandel, kvartalsdata

Källa: SCB

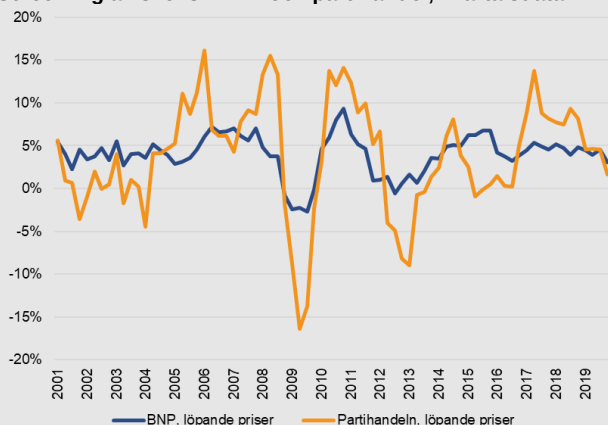
1990-talskrisen var en i stor utsträckning en inhemsk struktur- och kostnadskris, inledd med problem på fastighetsmarknaden som sedan spillde över i en långvarig efterfrågekrise med hög arbetslöshet, där hushållens inkomster utvecklades svagt och därmed också detaljhandeln.

Finanskrisen 2008 var internationell, började också på fastighetsmarknaden och spillde över i hela ekonomin. Men med kraftiga finanspolitiska stimulanser parerade Sverige mycket av de negativa effekterna för hushållen, varvid bland annat den svenska detaljhandelskonsumtionen kunde upprätthållas.

Coronakrisen, i ekonomiska termer, är annorlunda till sin karaktär eftersom varken penningpolitiska eller finanspolitiska åtgärder på kort sikt kan stimulera fram en konsumtion när få människor överhuvudtaget rör sig utomhus. Efterfrågebortfallet har på mycket kort tid varit rekordstort, och detta trots att hushållen i grunden har goda inkomster. Tyvärr indikerar detta att raset i omsättning på kort sikt kommer att bli större än under tidigare stora ekonomiska kriser. Däremot är det möjligt att vändningen uppåt också kan komma snabbare än tidigare om krisen inte blir allt för långvarig. I så fall har hushållen ett förhållandevis gott utgångsläge. Men det förutsätter att vi ganska snabbt, inom något kvartal, kan börja återgå till en mer normal situation när det gäller rörlighet. Vid ett mer utdraget "stopp" kan det inte uteslutas att den ekonomiska krisens självförstärkande mekanismer gör att ökad arbetslöshet leder till påtagliga fall i hushållens köpkraft samtidigt som krisen sprider sig vidare på fastighetsmarknaden.

För *partihandeln* är det historiska sambandet med BNP-utvecklingen mindre uttalat, men ganska tydligt när det gäller vändpunkter. Partihandeln är betydligt mer volatil än detaljhandeln, dvs den påverkas mycket kraftigare i både ner och uppgång. En förklaring till detta är det ännu större utlandsberoende som partihandeln har genom den stora andel av omsättningen som går på export.

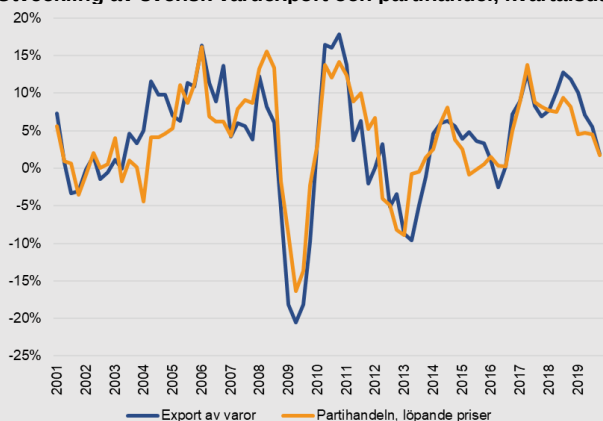
Utveckling av svensk BNP och partihandel, kvartalsdata

Källa: SCB

Den svenska partihandeln samvarierar därför betydligt starkare med den svenska varuexporten. Runt 20 procent av den svenska varuexporten går via partihandeln. Efterfrågan på världsmarknaden påverkar därför på ett väldigt direkt sätt den svenska partihandels utveckling.

Utveckling av svensk varuexport och partihandel, kvartalsdata

Källa: SCB

Det historiska sambandet mellan den svenska varuexporten och partihandels utveckling talar alltså för att partihandeln kommer att utvecklas på samma sätt som den totala varuexporten – dvs i stor utsträckning som den svenska exportindustrin. Med fallande global efterfrågan kan man utgå från att raset på kort sikt kommer att bli betydande. Men också att återhämtningen kan gå relativt snabbt. Förloppet under finanskrisen 2008-2009 (se diagrammet ovan) kan vara en grov indikator för hur coronakrisen kan komma att slå igenom på partihandeln.

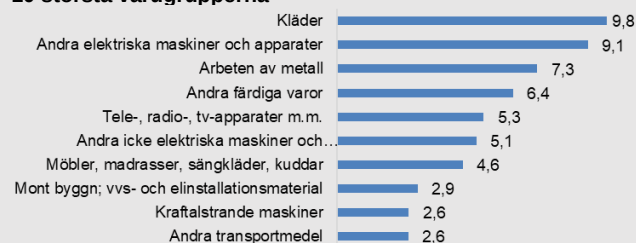
Svensk import från Kina och Italien

De ekonomiska följeffekterna av coronaviruset är globala, men i krisens inledningsskede är det framför allt Kina och Italien som utmärkt sig med en omfattande smittspridning. Vi vet att varuflödena från Kina har försenats, men att en hel del av leveranserna också har

kommit igång igen. När det gäller Italien är läget mer oklart. Det generella stopp inom EU som i princip gäller persontransporter kan också spilla över på fraktsidan.

I nedanstående diagram redovisas de främsta varugrupperna i Sveriges import från Kina respektive Italien.

Varuimport från Kina 2019 i miljarder kronor, 10 största varugrupperna

Varuimport från Kina som andel av Sveriges totala varuimport 2019, fem största varugrupperna

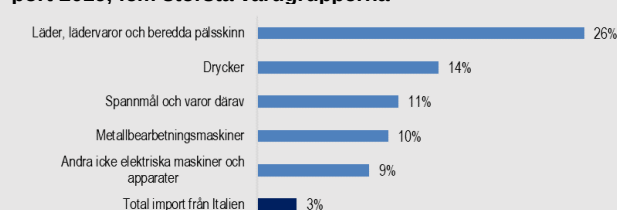

Från Kina är kläder den enskilt största importgruppen. Av Sveriges totala klädimport kommer dock "endast" 21 procent från Kina. Totalt kommer 5 procent av Sveriges import från Kina.

Varuimport från Italien 2019 i miljarder kronor, 10 största varugrupperna

Varuimport från Italien som andel av Sveriges totala varuimport 2019, fem största varugrupperna

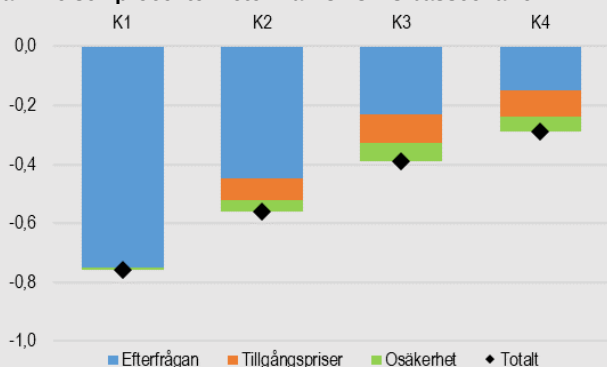
Från Italien är vissa maskiner och fordon de största importgrupperna, strax följda av medicinska och farmaceutiska produkter. Som andel av Sveriges totala import är det dock olika typer av lädervaror som är största importgrupp från Italien. Drygt en fjärdedel (26 procent) av Sveriges totala import av denna typ av varor kommer från Italien.

OECD:s preliminära bedömning av global BNP-utveckling till följd av coronaviruset

OECD presenterade den 2 mars en ny ekonomisk prognos med anledning av coronavirusets effekter. I ett första scenario analyseras i princip de effekter som fram tills dess redan hade skett i Kina. I detta scenario har OECD bedömt bortfallet i efterfrågan från framför allt Kina under 2020. Även negativ påverkan på tillgångspriser och allmän osäkerhet antas ha viss effekt under 2020.

Helårseffekten av OECD:s första scenario är att global BNP-tillväxt minskar med 0,5 procentenheter 2020. Från cirka 3 procent till 2,5 procent. För Sveriges del skulle detta innebära en minskad BNP-tillväxt med runt 0,3 procentenheter av BNP.

OECD:s optimistiska scenario: Förändring i global BNP 2020, avvikelser i procentenheter från OECD:s basscenario

I ett mer pessimistiskt men också mer realistiskt scenario analyserar OECD hur global BNP kan påverkas om coronaviruset får en vidare spridning globalt. Resultatet av den övningen är att global BNP kan bli 1,5 procentenheter lägre 2020 än vad som kunde antas före coronautbrottet. Det skulle i praktiken innebära en halvering av den tidigare antagna globala BNP-tillväxten på cirka 3 procent, ner till totalt 1,5 procent under 2020.

Det fall i efterfrågan på nästan 0,8 procent av global BNP som under första kvartalet i år väntas orsakas i huvudsak av Kina följs i detta scenario av större efterfrågefall i Europa, övriga Asien och Nordamerika under andra till fjärde kvartalen. Se nedanstående diagram.

OECD:s mer troliga (2 mars) scenario: Förändring i global BNP 2020, avvikelser i procentenheter från basscenario

För svensk del skulle ett fall i global BNP med 1,5 procentenheter innebära ett fall i BNP-tillväxten med cirka 0,8 procentenheter. Denna bedömning gör Swedbanks makroanalytiker. Jämfört med regeringens prognos före coronautbrottet skulle det innebära en BNP-tillväxt 2020 som hamnar nedåt 0,3 procent.

Den negativa utvecklingen har dessvärre fortsatt i högt tempo sedan OECD redovisade sina två scenarier, varför även OECD:s andra scenario (ovan) kan antas vara allt för positivt.

Global BNP kommer under framför allt andra och tredje kvartalet i år att falla påtagligt. Osäkerheten är fortsatt väldigt stor, men Deutsche Bank skriver (18 mars) att den globala tillväxten kan krympa nedåt 0,7 procent i år, dvs ytterligare en halvering av OECD:s mer pessimistiska scenario från i början av mars. Banken skriver också "Det är inte orimligt att tänka sig att euroländernas BNP krymper 3 till 4 procent 2020, där Tysklands ekonomi, givet dess större verkstadssexponering, backar 4 till 5 procent". För svensk del kan en likande utveckling inte uteslutas.

Alla arbetar för en snabb vändning, det politiska systemet gör vad som går för att parera de ekonomiska effekterna. Alla hoppas förstås att en vändning kan komma snart, men tyvärr talar nu mycket för att det blir en ekonomisk istid för handeln och ekonomin i stort de närmaste kvartalen.

Handelskonjunkturen

Handelskonjunkturen kommer ut fyra gånger per år, och produceras av Svensk Handels ekonomiska sekretariat. Materialet är enbart avsett för Svensk Handels medlemsföretag. Vid frågor om innehållet, kontakta:

Johan Davidson
chefsekonom

☎ 070-698 39 02 ✉ johan.davidson@svenskhandel.se

Tabellbilaga. Nyckeltal för handeln

Utveckling i procent från motsvarande period föregående år

	2017					2018					2019				
Procentuell utveckling i löpande priser om inget annat anges	K1	K2	K3	K4	Helår	K1	K2	K3	K4	Helår	K1	K2	K3	K4	Helår
BNP, hushållens inkomster och konsumtion ¹															
BNP fasta priser	2,8	1,5	2,8	2,7	2,4	2,9	3,4	0,7	1,7	2,2	1,4	0,5	2,3	0,8	1,2
Hushållens disponibla inkomster, löpande priser	0,4	5,8	4,3	5,7	4,2	5,7	4,2	5,2	5,3	5,1	5,0	4,8	4,4	3,9	4,6
Hushållens konsumtionsutgifter, löpande priser	3,6	3,7	3,7	4,1	3,8	4,1	4,8	3,8	3,1	3,9	2,4	2,7	3,5	4,0	3,1
Detaljhandelsindex och E-barometern ²															
Hela Detaljhandeln	1,3	2,4	2,3	2,5	2,1	2,6	3,1	2,2	2,3	2,5	2,2	3,7	4,4	3,3	3,4
E-handel	18	15	15	-	16	17	14	15	-	15	15	13	11	-	13
Dagligvaruhandeln totalt	-0,2	3,4	2,6	2,5	2,1	4,2	2,2	3,0	3,4	3,2	2,0	4,9	4,0	3,2	3,5
E-handel	-	14	21	-	19	30	28	-	-	27	19	24	30	-	22
Sällanköpsvaruhandeln totalt	2,5	1,4	2,2	2,4	2,1	1,1	3,7	1,5	1,3	1,9	2,6	2,6	4,7	3,0	3,2
Elektronik	-1,2	-3,8	-5,3	-1,7	-2,9	2,0	6,8	10,1	4,1	5,7	2,7	9,7	9,0	12,1	8,7
E-handel	-	17	6	-	14	12	7	12	-	12	18	16	10	-	14
Kläder och skor	-2,2	-0,1	-1,3	-3,4	-1,8	-6,8	2,3	-2,5	-4,0	-2,5	5,2	-2,8	1,6	-1,5	0,2
E-handel	-	14	15	-	13	13	15	14	-	13,0	13,0	12,0	9,0	-	12
Sport	-0,8	-1,8	2,0	0,4	0,0	-1,2	7,5	1,6	0,3	2,2	1,0	-2,5	2,8	0,7	0,5
E-handel	-	11	18	-	17	26	20	17	-	21,0	12	16	13	-	13
Böcker	9,9	4,6	0,5	-2,0	2,6	-1,4	8,1	8,0	5,2	5,0	3,8	15,6	8,5	13,3	10,6
E-handel	-	6	3	-	7	6	10	5	-	6,0	4,0	0,0	1,0	-	1
Leksaker	-1,9	-11,7	-13,5	-6,7	-8,3	0,8	6,8	5,5	-4,5	0,7	-	-	-	-	-
E-handel	-	24	25	-	23	20	15	20	-	17,0	6,0	5,0	0,0	-	3
Möbler och inredning	3,3	5,5	4,2	4,1	4,3	3,8	-0,2	1,1	1,5	1,5	3,3	9,5	8,6	7,3	7,2
E-handel	-	16	16	-	18	25	23	20	-	22	17	13	13	-	14
Bygg	3,5	-0,5	1,6	1,7	1,4	-1,4	6,8	1,5	7,5	3,9	8,9	1,7	4,6	-1,5	3,0
E-handel	-	20	22	-	21	14	16	4	-	10	4	7	7	-	9
Partihandelsindex															
Hela partihandeln	9,2	13,9	8,3	8,4	8,5	7,3	7,4	9,4	7,8	8,2	4,5	4,7	4,5	1,7	3,8
Livsmedel	0,3	5,2	4,6	5,5	3,8	8,7	2,5	4,8	4,3	4,7	2,3	18,8	17,2	14,3	13,4
Hushållsvaror	9,4	13,3	7,8	6,3	8,2	3,9	2,4	6,9	6,6	5,6	4,6	-1,2	1,2	0,2	1,1
Info- & komm.utrustn	12,7	9,3	4,0	4,6	5,8	3,2	15,3	23,8	8,9	13,2	7,1	8,6	-6,0	-0,9	1,9
Övr maskiner & utrustn	15,3	12,2	1,7	7,0	5,7	4,8	9,9	11,5	6,3	8,1	6,6	7,7	8,1	3,8	6,5
Annan spec partihandel	14,3	26,0	18,8	17,5	16,7	14,2	11,9	10,4	10,5	11,6	2,3	-1,2	0,5	-5,5	-1,1
Handelsbarometern, Indexnivå. 100=neutralt															
Framtidsindikatorn Egen butik	103,0	105,6	103,2	103,5	103,8	102,5	104,2	104,3	104,2	103,8	101,3	105,5	102,6	104,6	103,5
Framtidsindikatorn Hela detaljhandeln	97,8	100,8	98,2	99,4	99,1	93,4	94,6	97,2	96,5	95,4	93,7	96,6	97,3	98,0	96,4
Dagligvaruhandel	99,8	103,0	101,5	102,1	101,6	96,6	99,0	100,6	100,8	99,3	97,9	101,2	101,0	104,8	101,2
Sällanköpsvaruhandel	95,8	98,8	95,0	96,8	96,6	90,2	90,2	93,7	92,1	91,6	89,5	92,0	93,5	91,3	91,6
E-handel	-	-	-	-	-	-	117,1	109,6	114,1	113,6	109,1	109,1	109,0	107,6	108,7
Kronans växelkurs															
SEK/EUR, genomsnittskurs per kvartal	9,51	9,69	9,56	9,79	9,63	9,96	10,33	10,41	10,32	10,26	10,42	10,62	10,66	10,66	10,59
SEK/USD, genomsnittskurs per kvartal	8,92	8,80	8,14	8,32	8,54	8,11	8,67	8,95	9,04	8,69	9,17	9,45	9,59	9,63	9,46

1. Samtliga nedanstående värden från Nationalräkenskaperna har reviderats av SCB per 13 sept 2019 efter planenlig femårsöversyn.

2. Observera att branschindelningarna enligt Detaljhandelsindex och E-barometern inte är helt jämförbara.

Anm.: " - " betyder att värde saknas.

Källa: SCB, Svensk Handel, Riksbanken, E-barometern och Dagligvaruindex.